

**Stanowisko
Unii Metropolii Polskich
Unii Miasteczek Polskich
Związku Gmin Wiejskich RP
Związku Miast Polskich**

**w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości
i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw¹**

1. Zarządy Unii Metropolii Polskich, Unii Miasteczek Polskich, Związku Gmin Wiejskich RP oraz Związku Miast Polskich² **wyrażają stanowczy sprzeciw wobec trybu prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw³**. Przyjęcie *Projektu* przez Radę Ministrów i skierowanie go do Sejmu bez opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego stanowi po raz kolejny rażące naruszenie ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej, zgodnie z którą Komisja stanowi forum wypracowywania **wspólnego stanowiska** Rządu i samorządu terytorialnego. Ustawowym zadaniem Komisji jest m.in. opiniowanie projektów aktów normatywnych, programów i innych dokumentów rządowych dotyczących problematyki samorządu terytorialnego. Powyższe niezrozumiałe działanie Rady Ministrów stanowi także naruszenie zasady współdziałania władz wynikającej z Konstytucji RP oraz zobowiązań międzynarodowych wynikających z Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego.

Za całkowicie niezrozumiałe należy uznać znaczące przyspieszenie prac nad *Projektem*, którego pierwotna wersja została przedstawiona 31 grudnia 2020 roku i nad którym praktycznie przez 5 miesięcy nie prowadzono szerszych dyskusji. Brak jest jakichkolwiek przesłanek, które uniemożliwiłyby Radzie Ministrów odłożenie decyzji dotyczącej *Projektu* do czasu zajęcia stanowiska przez Komisję.

Równie niezrozumiałe jest zmarginalizowanie w przedmiotowej sprawie powołanego przy Ministrze Klimatu i Środowiska - na wniosek środowisk samorządowych - Zespołu ds. systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami, który - poza jednym spotkaniem, podczas którego omawiano wyłącznie kilka wybranych przez przedstawicieli Ministerstwa zagadnień - nie zajmował się całością *Projektu* oraz zgłoszonymi do niego uwagami. To właśnie do tego Zespołu w styczniu br., zgodnie z decyzją Zespołu ds. Infrastruktury KWRiST, przy akceptacji także strony rządowej, skierowano *Projekt* ustawy nowelizującej – celem wypracowania projektu opinii dla KWRiST.

2. **Organizacje Samorządowe jednoznacznie negatywnie oceniają część rozwiązań zawartych w *Projekcie***, a w szczególności propozycję umożliwienia gminom subsydiowania gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi ze środków nie pochodzących z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wbrew uzasadnieniu *Projektu* zaproponowane rozwiązanie nie ma charakteru wyjątkowego i jego zastosowanie nie jest obwarowane żadnymi przesłankami. Propozycja ta ma charakter stricte populistyczny i ma na celu wyłącznie kamuflowanie rzeczywistych problemów gospodarki odpadami komunalnymi, którymi są galopujące koszty będące po części konsekwencją błędnych decyzji ustawodawcy oraz brak, na skutek opieszałości projektodawców, przepisów regulujących rzeczywistą Rozszerzoną Odpowiedzialność Producenta.

¹ Numer w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów: UD 163, druk Sejmu IX kadencji nr 1275

² Dalej: *Organizacje Samorządowe*

³ Dalej: *Projekt*

Wprowadzenie tej możliwości, bez uprzedniego uszczelnienia systemu będzie oznaczało zgodę na dopłacanie do uchylających się od wnoszenia opłat oraz do niedoszacowanych opłat ponoszonych przez podmioty z terenów niezamieszkałych i rekreacyjnych, a nie do opłat wnoszonych przez mieszkańców polskich miast i gmin.

3. Równie **negatywnie należy ocenić propozycję wprowadzenia przepisów dotyczących limitacji wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi przy wyborze metody powiązanej z ilością zużytej wody**. Abstrahując od błędów formalnych w tym zakresie proponowane rozwiązanie pod płaszczykiem obrony polskich rodzin bezpodstawnie uprzywilejowyać będzie właścicieli lokali, w których zamieszkuje większa liczba niespokrewnionych ze sobą osób (np. studentów, obcokrajowców, turystów itp.). Rząd posiada szereg instrumentów prawnych umożliwiających wsparcie rodzin, których zastosowanie nie wywoła tak negatywnych konsekwencji systemowych.

Podkreślić należy, iż **wprowadzanie rozwiązań ustawowych dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi nie może odbywać się przez pryzmat subiektywnej sytuacji w jednej gminie**, co wprost ogłoszono po przyjęciu *Projektu* przez Radę Ministrów. **Proponowane rozwiązania ustawowe uwzględniać muszą wszystkie gminy, które będą adresatami nowych przepisów.**

4. *Organizacje Samorządowe z przykrością odnotowują brak rzeczywistego dialogu na temat przedłożonych przez środowiska samorządowe propozycji*, w tym w zakresie maksymalnych stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (w szczególności dotyczących nieruchomości niezamieszkałych, w tym letniskowych) oraz statusu nieruchomości niezamieszkałych. Przyjęte w *Projekcie* rozwiązania w tym zakresie są niewystarczające i nie przyniosą zakładanych rezultatów. Równie istotne wątpliwości dotyczą forsowanej indywidualizacji rozliczeń w zabudowie wielorodzinnej, co znacząco wpłynie na wzrost kosztów administracyjnych systemu wpływających na wysokość stawek opłat. Pominięto także szereg pomniejszych kwestii, które w ocenie środowisk samorządowych – odpowiedzialnych za gospodarkę odpadami komunalnymi – mogą ułatwić osiągnięcie wyznaczonych celów środowiskowych, usprawnić działanie systemu i wpłynąć na obniżenie kosztów.
5. *Organizacje Samorządowe* apelują o podjęcie rzeczywistego dialogu celem poprawy rozwiązań zawartych w wielokrotnie nowelizowanej ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i wypracowanie wspólnego stanowiska prezentowanego na etapie prac parlamentarnych.
6. Jednocześnie po raz kolejny wyrażamy stanowisko, że koniecznym jest podjęcie prac nad nową ustawą kompleksowo regulującą problematykę gospodarowania odpadami komunalnymi w Polsce.

(-) Tadeusz Truskolaski (-) Grzegorz Cichy (-) Krzysztof Iwaniuk (-) Zygmunt Frankiewicz

Unia Metropolii Polskich Unia Miasteczek Polskich Związek Gmin Wiejskich RP Związek Miast Polskich

za zgodność

sekretarz Komisji Wspólnej Rządu i ST

Warszawa, 21 czerwca 2021 r.